

3. ปัจจัยความเสี่ยง

การลงทุนในหุ้นสามัญที่เสนอขายในครั้งนี้ ผู้ลงทุนควรพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงอันอาจจะเกิดขึ้นได้กับบริษัทฯ นอกเหนือจากปัจจัยความเสี่ยงที่ปรากฏในเอกสารฉบับนี้อาจมีความเสี่ยงอื่นๆ ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคตที่บริษัทฯ ไม่อาจทราบได้ในขณะนี้หรือเป็นความเสี่ยงที่บริษัทฯ พิจารณาในขณะนี้ได้ว่าไม่มีผลกระทบในสาระสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ ดังนั้น ในการลงทุนผู้ลงทุนควรพิจารณาอย่างรอบคอบ โดยปัจจัยความเสี่ยงที่สำคัญของบริษัทฯ รวมทั้งแนวทางการป้องกันความเสี่ยงสามารถสรุปได้ดังนี้

3.1 ความเสี่ยงจากการพึงพิงผู้จำหน่ายสินค้า

ธุรกิจหลักของบริษัทฯ คือการให้บริการด้านโครงข่ายไฟเบอร์ออฟฟิค สำหรับผู้ใช้บริการสามารถส่งข้อมูลถึงกันได้อย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพ สายเคเบิลไนไฟก็เป็นส่วนประกอบหลักของโครงข่าย ซึ่งสายเคเบิลไนไฟก็เป็นหัวใจที่ใช้ในการติดตั้งโครงข่าย Interlink Fiber Optic นั้น บริษัทฯ เลือกใช้สายเคเบิลไนไฟก็เป็นหัวใจของ “LINK” ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์จากประเทศเยอรมันที่มีมาตรฐานในการผลิตสูงและได้รับการยอมรับจากผู้ให้บริการรายอื่นอย่างแพร่หลาย โดยในการจัดซื้อสายเคเบิลไนไฟก็เป็นหัวใจของนั้นบริษัทฯ จะสั่งซื้อจากโรงงานผู้ผลิตโดยตรง ซึ่งการที่บริษัทฯ เลือกใช้สายของ “LINK” เพียงอย่างเดียวในการวางแผนโครงข่ายไฟเบอร์ออฟฟิค จึงอาจทำให้บริษัทฯ มีความเสี่ยงหากผู้ผลิตรายดังกล่าวไม่จำหน่ายหรือไม่สามารถส่งมอบสายเคเบิลไนไฟก็เป็นหัวใจของนั้นบริษัทฯ ตามเวลาซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของบริษัทฯ

ทั้งนี้ แม้ว่าบริษัทฯ จะเลือกใช้สายเคเบิลไนไฟก็เป็นหัวใจของ LINK เพียงยี่ห้อเดียวแต่เนื่องจาก ผู้บริหารของบริษัทฯ มีความสัมพันธ์ที่ดีทางธุรกิจกับเจ้าของผลิตภัณฑ์ LINK มากว่า 25 ปี ประกอบกับบริษัทฯ มีปริมาณการสั่งซื้อผลิตภัณฑ์ในจำนวนที่มากทำให้มีอำนาจในการต่อรอง สามารถได้เงื่อนไขการค้าที่ดี อย่างไรก็ตามบริษัทฯ ได้มีการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ผลิตรายอื่นๆ ไว้เป็นแผนทางสำรองทำให้มั่นใจได้ว่าจะไม่เกิดปัญหาสายเคเบิลไนไฟก็เป็นหัวใจของนั้นบริษัทฯ และไม่สามารถให้บริการกับลูกค้ารายใหม่ได้

3.2 ความเสี่ยงจากการพึงพิงลูกค้ารายใหญ่

ในปี 2558 และวันที่ 6 เดือนแรกของปี 2559 บริษัทฯ มีรายได้จากการลูกค้ารายใหญ่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 31.75 และร้อยละ 43.90 ของรายได้รวมจากการให้บริการ ซึ่งหากในอนาคตตกลงลูกค้ารายดังกล่าวปรับลดการใช้บริการของบริษัทฯ หรือยกเลิกการใช้บริการของบริษัทฯ ก็จะส่งผลกระทบโดยตรงต่อรายได้ของบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญ

ทั้งนี้ กลุ่มลูกค้ารายดังกล่าวเป็นกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ที่ให้ความสำคัญในเสถียรภาพและความปลอดภัยในการรับส่งข้อมูล ซึ่งโครงข่ายไฟเบอร์ออฟฟิค สามารถตอบโจทย์ความต้องการของลูกค้าดังกล่าวได้เป็นอย่างดี เนื่องจากโครงข่ายของบริษัทฯ เป็นโครงข่ายที่ใช้เทคโนโลยีในการรับ-ส่งข้อมูลที่ทันสมัยด้วยเทคโนโลยี MPLS และ DWDM ซึ่งทำให้สามารถบริหารจัดการการรับ-ส่งข้อมูลให้มีเสถียรภาพและประสิทธิภาพสูงที่สุด และบริการหลังการขายของบริษัทฯ ที่สามารถให้บริการลูกค้าได้ด้วยมาตรฐานและคุณภาพบริการ Service Level Agreement (SLA) ที่ระดับ 99.9% ซึ่งเป็นระดับการให้บริการตลอด 24 ชั่วโมงต่อวัน เดือนละ 30 วัน โดยรับประกันว่าโครงข่ายจะขัดข้องหรือไม่สามารถให้บริการได้เพียงไม่เกินเดือนละ 43.2 นาทีเท่านั้น โดยมีทีมงานที่คอยเฝ้าระวังตลอด 24 ชั่วโมง 365 วันเพื่อเฝ้าระวังระบบไม่ให้เกิดเหตุเสีย และตรวจสอบตามแก้ไขในกรณีที่มีเหตุเสียต่างๆ เกิดขึ้นในระบบของบริษัทฯ ซึ่งทำให้ลูกค้ามั่นใจว่าบริการจะได้รับบริการที่ดีที่สุดและสามารถรับประกันความเสี่ยงให้เกิดน้อยที่สุด ในขณะที่นโยบายในการกำหนดราคาของบริษัทฯ นั้นจะอ้างอิงจากภาวะการแข่งขันในตลาดเป็นหลักจึงทำให้ลูกค้าได้รับบริการที่มีคุณภาพในระดับราคาที่เหมาะสม และในส่วนของงานให้บริการติดตั้งโครงข่ายนั้น บริษัทฯ สามารถให้บริการแก่ลูกค้าอย่างครบวงจร ดังตัวให้บริการคำปรึกษาและออกแบบโครงข่ายเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าแต่ละรายที่มีความต้องการที่แตกต่างกัน และด้วยความชำนาญและประสบการณ์จึงทำให้บริษัทฯ สามารถดำเนินการติดตั้งได้ด้วยคุณภาพงานบริการที่มีมาตรฐาน ภายในระยะเวลาที่จำกัด จึงทำให้บริษัทฯ ได้รับความไว้วางใจจากกลุ่มลูกค้าดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่อง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น บริษัทฯ จึงเชื่อมั่นว่าด้วยการบริการลูกค้าด้วยคุณภาพที่ได้มีมาตรฐานในระดับราคาที่เหมาะสม ตลอดจนนโยบายที่เน้นการสร้างโครงข่ายไฟเบอร์ออฟฟิค ที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มพื้นที่ในการให้บริการเพื่อรับความต้องการของลูกค้าที่เพิ่มขึ้น จะทำให้กลุ่มลูกค้าดังกล่าวยังคงใช้บริการของบริษัทฯ ต่อไปอย่างต่อเนื่อง

3.3 ความเสี่ยงจากการแข่งขันในธุรกิจให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม

ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 กำหนดว่า ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมจะต้องได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ("กสทช") จากเดิมซึ่งเป็นระบบสัมปทาน ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม โดยหากผู้ประกอบการรายใดที่มีความพร้อมก็จะสามารถขอใบอนุญาตในการประกอบกิจการโทรคมนาคมได้ ซึ่งหากมีจำนวนผู้ประกอบการเพิ่มขึ้นก็จะส่งผลให้การแข่งขันมีความรุนแรงมากขึ้น

ทั้งนี้ ในปัจจุบัน คู่แข่งทางการค้าของบริษัทมีเพียงผู้ประกอบการจำนวนหนึ่งที่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการโทรศัมนาคมประเภทที่ 3 เช่นเดียวกับบริษัทฯ เท่านั้นจึงทำให้การแข่งขันในปัจจุบันยังไม่รุนแรงมากนัก ประกอบกับการประกอบธุรกิจโทรศัมนาคมนั้น จำเป็นต้องอาศัยความสามารถและประสบการณ์ของผู้บริหารและพนักงานในการดำเนินธุรกิจ รวมทั้งเงินลงทุนจำนวนมาก จึงทำให้ยากที่จะมีผู้ให้บริการรายใหม่เพิ่มขึ้น แม้ภาครัฐจะเปิดให้ผู้ให้บริการดำเนินการขอใบอนุญาตได้อย่างเสรีแล้วก็ตาม นอกจากรายการที่ บริษัทฯ ดำเนินธุรกิจด้วยความเป็นกลาง กล่าวคือ บริษัทฯ ประกอบธุรกิจตามใบอนุญาตประกอบกิจการโทรศัมนาคมแบบที่ 3 และให้บริการโครงข่ายวงจรสื่อสารความเร็วสูงแต่เพียงอย่างเดียว (Network Provider Only) และไม่มีนโยบายที่จะประกอบกิจการโทรศัมนาคมประเภทอื่นๆ แข่งขันกับลูกค้าของบริษัทฯ ที่เป็นผู้ประกอบกิจการโทรศัมนาคมแบบที่ 1 และแบบที่ 2 จึงได้รับความไว้วางใจจากลูกค้าที่เป็นผู้ประกอบกิจการโทรศัมนาคมว่า บริษัทฯ จะไม่ประกอบธุรกิจทับช้อนกันกับลูกค้า เช่น การให้บริการอินเตอร์เน็ต โดยบริษัทฯ จะมุ่งเน้นในการดำเนินการก่อสร้างขยายโครงข่ายไปแก้วน้ำแสงที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มพื้นที่ในการให้บริการและรองรับความต้องการของลูกค้าที่เพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มความได้เปรียบทางด้านการแข่งขันต่อไปในระยะยาว โดยอาศัยโครงข่ายของบริษัทฯ ซึ่งเป็นโครงข่ายที่ใช้เทคโนโลยี MPLS และ DWDM ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการรับ-ส่งข้อมูล ทำให้สามารถบริหารจัดการการรับ-ส่งข้อมูลให้มีเสถียรภาพ และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ประกอบกับนับบริการหลังการขายของบริษัทฯ ซึ่งสามารถให้บริการลูกค้าได้ด้วยมาตรฐานและคุณภาพบริการ Service Level Agreement (SLA) ที่ระดับไม่ต่ำกว่า 99.9% โดยมีทีมงานที่คอยเฝ้าระวังตลอด 24 ชั่วโมง 365 วันเพื่อทำให้ลูกค้ามั่นใจว่าบริการที่จะได้รับเป็นบริการที่ดีที่สุดและสามารถรับประกันความเสียหายให้เกิดน้อยที่สุด ด้วยราคาน้ำเงินที่สมเหตุสมผล บริษัทฯ จึงเชื่อว่าบริษัทฯ จะไม่ได้รับผลกระทบจากการแข่งขันที่อาจมีมาในอนาคต

3.4 ความเสี่ยงจากการทำงานของอุปกรณ์โครงข่าย ระบบการทำงานและระบบคอมพิวเตอร์

ธุรกิจของบริษัทฯ เป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมโทรคมนาคมซึ่งเป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่ซับซ้อน ไม่ว่าจะเป็นอุปกรณ์โครงข่าย ระบบการทำงานและระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งระบบดังกล่าวจะต้องสามารถทำงานได้อย่างมีเสถียรภาพตลอดเวลา เพื่อตอบสนองความต้องการใช้งานของลูกค้า ดังนั้น หากส่วนใดส่วนหนึ่งของระบบเหล่านี้เกิดการขัดข้อง ทั้งจากความผิดพลาดของระบบ ความขัดข้องของอุปกรณ์ ภัยธรรมชาติ หรืออุบัติเหตุต่างๆ ก็ย่อมส่งผลกระทบต่อการให้บริการ ลูกค้าของบริษัทฯ

บริษัทฯ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าวซึ่งอาจมีผลกระทบต่อความพึงพอใจของลูกค้าได้ บริษัทฯ จึงมีการออกแบบโครงข่ายให้มีเส้นทางโครงข่ายสำรองในรูปแบบ Ring Topology แบบไม่ทับซ้อนกันทางกายภาพ ซึ่งเป็นวิธีการออกแบบตามหลักมาตรฐานที่มีการนำมาใช้กันอย่างแพร่หลายในต่างประเทศ โดยประกอบไปด้วยโครงข่ายหลัก (Core Network) ส่วนส่วนคือ โครงข่ายตามเส้นทางรถไฟซึ่งวางแผนเส้นทางตามแนวเสาถนนติดสัญญาณของการรถไฟแห่งประเทศไทย และโครงข่ายตามเส้นทางถนนซึ่งวางแผนเสาไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวงและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ซึ่งวิธีการดังกล่าวจะสามารถป้องกันปัญหាដันอาจเกิดจากการขัดข้องของเส้นทางได้เส้นทางหนึ่งได้ โดยเมื่อเกิดปัญหาที่เส้นทางหนึ่ง ระบบก็จะทำการสลับเปลี่ยนไปใช้โครงข่ายในอีกเส้นทางหนึ่งได้ นอกเหนือนั้นในกระบวนการคิดตั้งอุปกรณ์ต่างๆ นั้น บริษัทฯ ได้ให้ความสำคัญกับการคัดเลือกอุปกรณ์และกระบวนการคิดตั้ง เพื่อให้มั่นใจได้ว่าระบบที่คิดตั้งขึ้นจะสามารถทำงานได้อย่างมีเสถียรภาพ โดยโครงข่ายของบริษัทฯ นั้นได้กำหนดให้เป็นโครงข่ายเบล์ใบแก้วนำแสงทั้งเส้นทางโดยไม่มีการผสานกับโครงข่ายประเภทอื่น และให้บริการโดยอาศัยโครงข่ายของตัวเองทั้งหมด จึงไม่ต้องผสานระหว่างผู้ให้บริการหลายราย และไม่เกิดปัญหาในการสับเปลี่ยนข้อมูลข้ามโครงข่ายที่ต่างประเภทกัน ซึ่งช่วยลดความยุ่งยากในการบริหารจัดการและทำให้โครงข่ายมีเสถียรภาพใน การส่งข้อมูลสูง

นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้ป้องกันความเสี่ยงโดยการให้ความสำคัญในการซ่อมบำรุงตามระยะเวลา โดยให้ทีมวิศวกรทำการวิจัยและวิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้ของเหตุเสียหรือข้อผิดพลาดต่างๆ อันพึงจะเกิดในระบบงาน (Engineering Failure Simulation) และทำการเข้าแก้ไขซ่อมแซมก่อนที่จะมีเหตุการณ์จริงเกิดขึ้น (Preventive Maintenance) เช่น การซ่อมบำรุงเบื้องต้นแก้ไขภัยแล้งตามระยะเวลา การอัพเดตเฟิร์มแวร์ของอุปกรณ์และซอฟต์แวร์ และการบำรุงรักษาอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดของโครงการตามระยะเวลาที่แน่นำจากผู้ผลิต เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เพื่อรองรับกับปัญหาของระบบโครงข่ายที่อาจเกิดขึ้นบริษัทฯ ได้จัดตั้งทีมงานดูแลเฝ้าระวังและพร้อมแก้ไขปัญหาตลอด 24 ชั่วโมง (Network Operation Center) เพื่อรับมือในกรณีที่มีปัญหาที่ไม่คาดคิดเกิดขึ้น โดยทีมซ่อมบำรุงจะสามารถเข้าถึงพื้นที่และซ่อมแซมให้แล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามมาตรฐานการให้บริการแต่ละประเภทอีกด้วย เพื่อให้ทุกการเชื่อมต่อของลูกค้าไม่สอดคล้องตามความพึงพอใจของลูกค้า

3.5 ความเสี่ยงด้านกฎหมายและนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรคมนาคม

ปัจจุบัน บริษัทฯ ประกอบธุรกิจเป็นผู้ให้บริการโครงข่ายไนโตรเจนแก้วนำแสง โดยได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่ 3 ประเภทมีโครงข่ายเป็นของตนเอง จากสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) จึงทำให้การดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ นั้นอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ กสทช. ซึ่งเป็นหน่วยงานอิสระของรัฐที่มีบทบาทหน้าที่ในการกำกับดูแลและการประกอบกิจการโทรคมนาคม โดยอำนาจหน้าที่ของ กสทช. นั้นยังรวมไปถึงการกำหนดโครงสร้างอัตราค่าธรรมเนียมและโครงสร้างอัตราค่าบริการ กำหนดมาตรฐานทางด้านเทคนิคของโครงข่ายโทรคมนาคม และกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันการผูกขาดหรือการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม ตลอดจนการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ใช้บริการ ดังนั้นการที่ กสทช. ประกาศ และ/หรือเปลี่ยนแปลง นโยบาย หรือกฎระเบียบต่างๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับธุรกิจให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม ก็อาจส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ ได้

อย่างไรก็ดี เนื่องจากบริษัทฯ เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมจาก กสทช. อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ดังนั้นก่อนที่จะมีการประกาศ และ/หรือเปลี่ยนแปลง นโยบาย หรือกฎระเบียบใดๆ ในทางปฏิบัติแล้ว กสทช. จะมีการแจ้งให้ผู้ประกอบการทราบล่วงหน้า รวมทั้งมีการรับฟังความคิดเห็นและประชุมหารือร่วมกับผู้ประกอบการถึงนโยบายที่เหมาะสม ทำให้บริษัทฯ มีระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมและมีสิทธิ์ตัดสินใจก่อนการบังคับใช้กฎระเบียบใหม่

3.6 ความเสี่ยงจากการขายน้ำที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมประเภทที่ 3 สั้นกว่าระยะเวลาการเช่าพื้นที่จากการรถไฟ

บริษัทฯ ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมประเภทที่ 3 จากกสทช. ให้สามารถประกอบกิจการโทรคมนาคมเป็นระยะเวลา 15 ปี ตั้งแต่ปี 2555-2570 ในขณะที่บริษัทฯ ได้ทำสัญญาเช่าสายโทรศัพท์กับการรถไฟแห่งประเทศไทยในการพาดสายเคเบิลไนโตรเจนแก้วนำแสงเพื่อใช้เป็นโครงข่ายหลักสำหรับการให้บริการโครงข่ายของบริษัทฯ โดยมีระยะเวลาเช่า 30 ปี ตั้งแต่ปี 2555-2585 หากบริษัทฯ ไม่สามารถขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมประเภทที่ 3 กับกสทช. เมื่อใบอนุญาตหมดอายุ บริษัทฯ อาจไม่สามารถให้บริการโครงข่ายกับลูกค้า ในขณะที่ต้องชำระค่าเช่าตามสัญญาเช่าสายโทรศัพท์ให้กับการรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญ

อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ มั่นใจว่าจะสามารถดำเนินการต่ออายุใบอนุญาตได้ เนื่องจากตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคมสำหรับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมประเภทที่ 3 กำหนดว่าผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งเป็นเกณฑ์เดียวกับที่บริษัทฯ เคยได้รับใบอนุญาต และปัจจุบัน บริษัทฯ ยังคงรักษาคุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์ดังกล่าว

3.7 ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน

ด้วยลักษณะทางธุรกิจของบริษัทฯ ที่ต้องสั่งซื้ออุปกรณ์โครงข่ายจำนวนมากจากคู่ค้าในต่างประเทศ ซึ่งบริษัทฯ ต้องชำระเงินค่าสินค้าเหล่านั้นเป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ คือ สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ ในขณะที่รายได้จากการให้บริการของบริษัทฯ นั้นอยู่ในรูปเงินบาท จึงทำให้บริษัทฯ มีความเสี่ยงในด้านอัตราแลกเปลี่ยนโดยในปี 2556-2558 และงวด 6 เดือนแรกปี 2559 บริษัทฯ มีการสั่งซื้อสินค้าและบริการที่จะต้องชำระเป็นเงินตราต่างประเทศเป็นจำนวน 203.88 ล้านบาท จำนวน 440.13

ล้านบาท จำนวน 135.14 ล้านบาท และจำนวน 105.49 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 49.55 ร้อยละ 39.81 ร้อยละ 19.88 และร้อยละ 27.94 ของมูลค่าการสั่งซื้อสินค้าและบริการรวม ตามลำดับ

ทั้งนี้ ในอดีตบริษัทฯ มีนโยบายป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน โดยการประเมินสถานการณ์ในการป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน และติดตามความเคลื่อนไหวของสกุลเงินโดยล่าสุดหรือต่อสกุลเงินบาทอย่างใกล้ชิดประกอบกับการทำสัญญาซื้อขายเงินตราล่วงหน้า (Forward Contract) ตามสถานการณ์และความจำเป็น โดยในปี 2556-2558 บริษัทฯ มีผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนจำนวน 8.12 ล้านบาท จำนวน 2.44 ล้านบาท และจำนวน 10.46 ล้านบาท ตามลำดับ อย่างไรก็ตามบริษัทฯ ได้ตระหนักรถึงผลกระทบจากการเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าว ซึ่งอาจมีผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัทฯ ในอนาคต บริษัทฯ จึงมีนโยบายในการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยการทำสัญญาซื้อขายอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า (Currency Forward) เพื่มจำนวนมูลค่าการซื้อขายอุปกรณ์โครงข่ายที่ต้องชำระเป็นเงินตราต่างประเทศกับธนาคารพาณิชย์ ตั้งแต่เดือนกันยายน 2558 เป็นต้นไป ซึ่งด้วยนโยบายดังกล่าวจะทำให้บริษัทฯ สามารถลดผลกระทบจากการความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนที่อาจมีผลต่อการดำเนินงานของบริษัทฯ ได้ โดยสำหรับงวด 6 เดือนแรกปี 2559 บริษัทฯ มีกำไรจากการอัตราแลกเปลี่ยนเท่ากับ 0.16 ล้านบาท

3.8 ความเสี่ยงจากการไม่สามารถติดตั้งโครงข่ายเคเบิลไนเก็วนำแสง

การให้บริการโครงข่ายเคเบิลไนเก็วนำแสงของบริษัทฯ จำเป็นต้องมีโครงข่ายที่ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศเพื่อที่จะสามารถให้บริการลูกค้าได้อย่างทั่วถึง จึงต้องมีการติดตั้งสายเคเบิลบนที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง หรือทรัพย์สินต่างๆ ของบุคคลหรือนิติบุคคลอื่น ซึ่งจะต้องมีการขออนุญาตจากเจ้าของกรรมสิทธิ์ก่อนการติดตั้ง หากบริษัทฯ ไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของกรรมสิทธิ์และไม่สามารถติดตั้งโครงข่ายเคเบิลไนเก็วนำแสงได้ อาจส่งผลกระทบต่อการให้บริการของบริษัทฯ และผลการดำเนินงานของบริษัทฯ ได้

อย่างไรก็ตาม กสทช. ได้คำนึงถึงความจำเป็นในการติดตั้งสายเคเบิลสำหรับผู้ให้บริการโทรคมนาคม จึงได้กำหนดสิทธิของผู้ได้รับใบอนุญาตโทรคมนาคม ในพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 มาตรา 39 ซึ่งระบุว่า หากผู้ได้รับใบอนุญาตมีเหตุต้องปักหรือตั้งเสา หรือเดินสาย วางท่อ หรือติดตั้งอุปกรณ์ประกอบดิจิทัลในการให้บริการโทรคมนาคม สามารถเสนอให้ กสทช. ให้ความเห็นชอบในการดำเนินการดังกล่าว เมื่อผู้ได้รับใบอนุญาตได้รับความเห็นชอบแล้ว จะได้รับ "สิทธิแห่งทาง (Right of Way)" ใน การปักหรือตั้งเสา หรือเดินสาย วางท่อ หรือติดตั้งอุปกรณ์ประกอบดิจิทัล ใน 1) พื้นที่ของผู้รับใบอนุญาตรายอื่นหรือของหน่วยงานของรัฐหรือของผู้ให้บริการสาธารณูปโภค 2) ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน 3) ที่ดินของบุคคลอื่น ซึ่งจะสามารถบังคับให้เจ้าของกรรมสิทธิ์หรือเจ้าของพื้นที่อนุญาตให้ผู้ให้บริการโทรคมนาคมสามารถดำเนินการติดตั้งสายเคเบิลได้

สำหรับการคาดคะเนว่าการติดตั้งสายเคเบิลไนเก็วนำแสงในพื้นที่ต่างๆ ของบริษัทฯ นั้น บริษัทฯ จะใช้การเจรจาทำสัญญากับเจ้าของกรรมสิทธิ์โดยตรงก่อนที่จะขอความเห็นชอบในสิทธิแห่งทางจาก กสทช. เช่น บริษัทฯ ได้เจรจาทำสัญญาเช่าระยะยาวกับการรถไฟแห่งประเทศไทยเพื่อพัฒนาโครงข่ายเคเบิลบนเสาโทรศัพท์ตามเส้นทางรถไฟ และทำสัญญาเช่าห้องร้อยสายกับ บมจ. ทีโอที และ บมจ. กสท โทรคมนาคม ในการติดตั้งสายเคเบิล เป็นต้น สำหรับเส้นทางหลัก เส้นทางสำรองและเส้นทางย่อของบริษัทฯ ที่จะพัฒนาโครงข่ายเคเบิลตามเส้นทางถนนผ่านเสาไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค บริษัทฯ จะดำเนินการขอความเห็นชอบจาก กสทช. เพื่อให้ได้รับความเห็นชอบในสิทธิแห่งทางในการพัฒนาโครงข่ายเคเบิลไนเก็วนำแสงบนเสาไฟฟ้า ด้วยการดำเนินการดังกล่าว ทำให้บริษัทฯ มีความมั่นใจว่าจะสามารถติดตั้งโครงข่ายเพื่อให้บริการแก่ลูกค้าได้

3.9 ความเสี่ยงจากการไม่สามารถติดตั้งโครงข่าย

ธุรกิจให้บริการติดตั้งโครงข่ายของบริษัทฯ เป็นการให้บริการให้คำปรึกษา ออกแบบและดำเนินการติดตั้งโครงข่ายให้แก่ลูกค้าที่เป็นผู้ให้บริการด้านสื่อสารและโทรคมนาคมที่ต้องการขยายโครงข่ายของตนเอง รายได้จากธุรกิจให้บริการติดตั้งโครงข่ายของบริษัทฯ จะขึ้นอยู่กับแผนการลงทุนขยายโครงข่ายของผู้ให้บริการดังกล่าว หากผู้ให้บริการลดการลงทุนในการขยายโครงข่าย หรือดำเนินการติดตั้งโครงข่ายด้วยตนเอง อาจทำให้รายได้จากธุรกิจให้บริการติดตั้งโครงข่ายของบริษัทฯ มีความไม่สม่ำเสมอ และส่งผลกระทบต่อผลประกอบการของบริษัทฯ ได้

อย่างไรก็ตาม ด้วยภาวะอุตสาหกรรมโทรคมนาคมในปัจจุบันที่มีผู้ใช้บริการสื่อสารข้อมูลเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้บริการอินเตอร์เน็ตทั้งแบบไร้สาย (Wireless) และแบบใช้สาย (Wireline) ผู้ให้บริการอินเตอร์เน็ตจึงจำเป็นต้องลงทุนก่อสร้างโครงข่ายเพื่อพัฒนาบริการของตน นอกจากนี้ กสทช. เพิ่งเปิดประมูลคลื่นความถี่ทั้งในย่าน 900 MHz และย่าน 1800 MHz ในปีที่ผ่านมา จึงคาดว่าผู้ใช้งานจะมีการลงทุนขยายและปรับปรุงโครงข่ายของตนเพื่อให้สามารถให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ศูนย์วิจัยกสิกรไทยจึงประเมินว่าในปี 2559-2561 จะมีเม็ดเงินลงทุนเกี่ยวกับโครงข่ายไทรแก็ป แสงหั้งสิ้นกว่า 173,000 ล้านบาท ดังนั้น ความต้องการในบริการติดตั้งโครงข่ายในช่วง 2-3 ปีข้างหน้าจะอยู่ในระดับที่สูงกว่าที่ผ่านมา และผู้ประกอบการด้านติดตั้งและวางโครงข่ายที่จะได้ประโยชน์จากการลงทุนดังกล่าว ดังนั้น จากการที่บริษัทฯ มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในบริการติดตั้งโครงข่ายจากการติดตั้งโครงข่ายของตัวเอง มีการรับประกันคุณภาพของผลงาน และไม่เคยส่งมอบงานล่าช้า จึงคาดว่าบริษัทฯ จะได้รับความไว้วางใจจากลูกค้าในอดีต และผู้ให้บริการโทรคมนาคมที่ต้องการขยายโครงข่ายในการใช้บริการติดตั้งโครงข่ายของบริษัทฯ อย่างต่อเนื่อง

3.10 ความเสี่ยงเกี่ยวกับสัญญาเช่าที่ดินอาคารดาต้าเซ็นเตอร์

เนื่องจากอาคารดาต้าเซ็นเตอร์ของบริษัทฯ ตั้งอยู่บนที่ดินของ ILINK ซึ่งมีอายุสัญญาเช่า 3 ปี (1 ก.ค. 2558 - 30 มิ.ย. 2561) โดยทรัพย์สินของอาคารดาต้าเซ็นเตอร์ส่วนใหญ่เป็นอาคาร ส่วนปรับปรุงตกแต่งอาคารและระบบสาธารณูปโภค ที่บริษัทฯ ซื้อมาจาก ILINK รวมทั้งมีการลงทุนเพิ่มเติม โดย ณ ลิปี 2559 มูลค่าสุทธิตามบัญชีของอาคาร ส่วนปรับปรุงตกแต่งอาคารและระบบสาธารณูปโภคของอาคารดาต้าเซ็นเตอร์เท่ากับ 133.84 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่ทำให้การย้ายสถานที่ตั้งเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยาก หากไม่ได้รับการต่อสัญญา ประกอบกับอายุสัญญาของลูกค้าที่ใช้บริการดาต้าเซ็นเตอร์ อยู่ที่ประมาณ 3-5 ปี บริษัทฯ จึงมีความเสี่ยงหาก ILINK ไม่ต่ออายุสัญญาเช่าเมื่อครบกำหนด

อย่างไรก็ตาม สัญญาเช่าที่บริษัทฯ ทำกับ ILINK นั้น กำหนดให้มีครอบกำหนดอายุการเช่าตามสัญญาเช่า ILINK จะต้องให้สิทธิแก่บริษัทฯ ในการต่ออายุสัญญาเช่าเป็นอันดับแรก และตราบเท่าที่บริษัทฯ ยังคงประกอบธุรกิจให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์ ILINK สัญญาว่าจะให้สิทธิการเช่านี้แก่บริษัทฯ เท่านั้น ในส่วนของราคาค่าเช่าจะเป็นไปตามอัตราตลาดในแต่ละคราวที่ต่ออายุ โดยบริษัทฯ จะว่าจ้างผู้ประเมินอิสระที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต. ในการทำการประเมินอัตราค่าเช่าภายใน 6 เดือนก่อนหมดอายุสัญญาแต่ละคราว ซึ่งจากเงื่อนไขดังกล่าวส่งผลทำให้บริษัทฯ ไม่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการต่อสัญญาเช่าที่ดินอาคารดาต้าเซ็นเตอร์

3.11 ความเสี่ยงจากการมีผู้ถือหุ้นรายใหญ่ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 50

ณ วันที่ 11 พฤษภาคม 2558 บริษัท อินเตอร์ลิงค์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ("ILINK") ถือหุ้นในบริษัทฯ จำนวน 299,999,300 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทฯ ก่อนการเสนอขายหุ้นในครั้งนี้ โดยที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2558 ของ ILINK เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2558 ได้มีมติอนุมัติแผนการนำบริษัท อินเตอร์ลิงค์ เทเลคอม จำกัด ("บริษัทฯ") เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์โดยการเสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัทฯ ต่อผู้ถือหุ้นของ ILINK และประชาชน ซึ่งจะทำให้ภายหลังการเสนอขายหุ้นในครั้งนี้ สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทฯ ของ ILINK จะลดลงเหลือร้อยละ 60 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทฯ ภายหลังการเสนอขายหุ้นในครั้งนี้ ซึ่งจะทำให้ ILINK มีอำนาจในการควบคุมบริษัทฯ และมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของบริษัทฯ ได้เกือบทุกเรื่องไม่ว่าจะเป็นเรื่องการแต่งตั้งกรรมการ หรือการขอมติในเรื่องอื่นที่ต้องใช้เสียงส่วนใหญ่ของที่ประชุมผู้ถือหุ้น ยกเว้นเรื่องที่กฎหมายกำหนดหรือข้อบังคับของบริษัทฯ กำหนดให้ต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของที่ประชุมผู้ถือหุ้น ดังนั้น ผู้ถือหุ้นรายอื่นของบริษัทฯ จึงมีความเสี่ยงจากการไม่สามารถควบรวมคะแนนเสียงเพื่อตรวจสอบและถ่วงดุลเรื่องที่ผู้ถือหุ้นใหญ่เสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณา

อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเข้ามาเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบ พิจารณา และกลั่นกรองมิให้เกิดรายการที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในอนาคต และช่วยให้การกำกับดูแลการบริหารงาน เป็นไปอย่างโปร่งใส เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่บริษัทฯ

3.12 ความเสี่ยงจากการพึงพิงบริษัทแม่

เนื่องจากธุรกิจของบริษัทฯ ต้องใช้เงินลงทุนสูงในช่วงก่อสร้างโครงการฯ ส่งผลทำให้บริษัทฯ มีการพึ่งพิง ILINK โดย ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2559 บริษัทฯ มีการกู้ยืมเงินระยะสั้นจาก ILINK จำนวน 850 ล้านบาท มีการใช้วงเงินเชื่อรวมกันจำนวน 77.96 ล้านบาท รวมทั้ง ILINK มีการค้าประภันเงินกู้ให้กับบริษัทฯ สำหรับเงินกู้ที่บริษัทฯ เปิดใช้งานจำนวน 927.80 ล้านบาท ทำให้บริษัทฯ อาจมีความเสี่ยงที่ต้องพึ่งด้านการเงินจากบริษัทแม่เป็นหลัก โดยหากบริษัทฯ ไม่ได้รับการสนับสนุนทางการเงินจาก ILINK อาจส่งผลให้บริษัทฯ มีต้นทุนทางการเงินที่สูงขึ้น

อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ มีนโยบายและแนวทางในการดำเนินงานในการลดการพึ่งพิงทางด้านการเงินกับ ILINK โดยปัจจุบันบริษัทฯ ได้รับอนุมัติวงเงินสินเชื่อจากสถาบันการเงินแห่งหนึ่งเพื่อใช้ในการชำระคืนเงินกู้ยืมระยะสั้น ซึ่งมีข้อกำหนดในการเบิกใช้เมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.ล.ต. ให้บริษัทฯ เสนอขายหุ้นต่อประชาชนทั่วไป โดยบริษัทฯ อาจพิจารณาใช้วงเงินส่วนหนึ่ง รวมกับเงินที่ระดมทุนได้จาก IPO ชำระคืนเงินกู้ดังกล่าว ในส่วนของการใช้วงเงินร่วมกับ บริษัทฯ มีการใช้วงเงินประเภท LC/TR และวงเงินอุกหนังสือค้าประกันจากสถาบันการเงินร่วมกับ ILINK โดย LC/TR นับบริษัทฯ ได้เริ่มใช้วงเงินที่เป็นของบริษัทฯ เองแล้วตั้งแต่ต้นปี 2559 โดยบริษัทฯ ทยอยชำระหนี้ที่ค้างจากวงเงินดังกล่าว ในส่วนของวงเงินอุกหนังสือค้าประกันนั้น บริษัทฯ อุปะหะหว่างดำเนินการขอวงเงินการออกหุ้นสือค้าประกันเป็นของตนเองจากสถาบันการเงิน สำหรับในเรื่องการค้าประกันสินเชื่อ เนื่องจากทรัพย์สินส่วนใหญ่ของบริษัทฯ เป็นโครงข่ายไฟแก้วนำแสงและอุปกรณ์ โครงข่าย ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่ไม่สามารถนำไปค้าประกันเงินกู้สถาบันการเงินได้ ILINK จึงจำเป็นต้องเป็นผู้ค้าประกันและนำทรัพย์สินส่วนหนึ่งเข้าค้าประกันสำหรับเงินกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ได้ดำเนินการขอแก้ไขหลักประกันกับสถาบันการเงินดังกล่าวแล้ว โดยสถาบันการเงินดังกล่าวจะพิจารณาคำขอของบริษัทฯ เมื่อบริษัทฯ ได้เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ เรียบร้อยแล้ว โดยภายหลังการเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ การค้าประกันของ ILINK จะลดลงตามสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทฯ โดยลดลงจากร้อยละ 100 เหลือร้อยละ 60 (รายละเอียดเพิ่มเติม ข้อ 14.4 แนวโน้มการทำรายการระหว่างกันในอนาคต) ซึ่งจากนโยบายและแนวทางดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าบริษัทฯ สามารถลดการพึ่งพิงด้านการเงินจากบริษัทแม่ และจากการเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ จะส่งผลทำให้บริษัทฯ สามารถลดความทุนด้วยเครื่องมือทางการเงินอื่นๆ ได้ในอนาคต

3.13 ความเสี่ยงเกี่ยวกับตลาดรองสำหรับการซื้อขายหุ้นสามัญของบริษัทฯ

เนื่องจากการเสนอขายหุ้นสามัญของบริษัทฯ ต่อประชาชนในครั้งนี้ เป็นการเสนอขายก่อนที่จะได้รับทราบผลการพิจารณาของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในการรับหุ้นสามัญของบริษัทฯ เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ดังนั้น ผู้ลงทุน จึงอาจมีความเสี่ยงเกี่ยวกับสภาพคล่องในการซื้อขายหุ้นของบริษัทฯ ในตลาดรอง และอาจไม่ได้รับผลตอบแทนจากการขายหุ้น ได้ตามราคาที่คาดการณ์ไว้ หากหลักทรัพย์ของบริษัทฯ ไม่สามารถเข้าจดทะเบียนได้

อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ได้ยื่นคำขออนุญาตนำหลักทรัพย์เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ แล้ว เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2559 และบริษัทหลักทรัพย์ พินันเชีย ไซรัส จำกัด (มหาชน) ในฐานะที่ปรึกษาทางการเงินได้พิจารณาคุณสมบัติของบริษัทฯ ในเบื้องต้นแล้วและมีความเห็นว่าบริษัทฯ มีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยว่าด้วย การรับหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ อีม เอ ไอ ยกเว้นคุณสมบัติเรื่องการกระจายการถือหุ้นรายย่อย ซึ่งบริษัทฯ ต้องมีจำนวนผู้ถือหุ้นสามัญรายย่อยไม่น้อยกว่า 300 ราย และต้องถือหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของทุนชำระแล้ว โดยที่ปรึกษาทางการเงินคาดว่าภายในหลังการเสนอขายหุ้นในครั้งนี้แล้ว เศรษฐ บริษัทฯ จะมีคุณสมบัติเกี่ยวกับการกระจายการถือหุ้นรายย่อยครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนด